

Honismereti bibliográfia

Ábrám Zoltán: Szentegyháza. Editura Juventus Kiadó. 1998. 351 old. – A Hargita tetején fekvő székely falu múltja és jelene.

Balanyi Béla: Ásatási napló. A középkori Bög község templomai. *Népfőiskolai Füzetek*, 3. *Lezsák Sándor* és *Gémes Mihály* előszavával. Antológia Kiadó és Nyomda Kft. Lakitelek, 1998. 65 old.

A Barcaság 1848–1849-ben Szerk: *Hochbauer Gyula*. Disz-Tipo Kft. Szecseleváros. 1998. 15 old.

Beke György: Boltívek teherbírása. *Barangolások Erdélyben* 2. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó. Bp. 1998. Szatmár és Máramaros megyék magyar hagyományai és mai élete.

Beke Pál: Közjogi kiskaté. Kiadja a Közösségszolgálati Alapítvány, Bp. 1998. 111 old. – A demokratikus átalakuláshoz, az önkormányzatisághoz, a civil szerveződésekhez szükséges fogalmak és magyarázatuk gyűjteménye.

Benkő Pálné Demeter Irén: Élni akarok! Kiadja a Pécsi Püspökség, Pécs, 1998. 230 old. – Önéletírás.

Bereg Vármegye főispánjának iratai, 1342–1800. Iratjegyzék. *A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár Kiadványai*. Nyíregyháza, 1998. 110 old.

Csáky Károly: Györgymártonfalvától Csáb községig. Vydavatelstvo KT Kiadó. Komárom 1998. 142 old.

Deák Ferenc a haza bölcse. Írta és összeállította: *Simon Dezső*. Kiadja az MVSz Zala Megyei Szervezete. Zalaegerszeg, 1998. 98 old.

Demeter Zsófia: A pákozdi győzelem. *A Szent István Király Múzeum Közleményei* B:48. Szekesfehervár, 1998. 128 old. - Irodalmi művek, egykorú dokumentumok és visszaemlékezések a dunántúli védelmi hadműveletről.

Dömökné Iván Mária: Vásárok és hetipiacok Letenyén. Kiadja a Deák Ferenc Megyei Könyvtár. Zalaegerszeg, 1997. 87 old.

Dömökné Iván Mária: Füttyöl a Tito vonata... Szólások, mondások, szokások és hiedelmek Letenyén. Kiadja a Deák Ferenc Megyei Könyvtár. Zalaegerszeg. Zalaegerszeg, 1997. 104 old.

A Felvidék történeti földrajza. Szerk: *Frisnyák Sándor*. Nyíregyháza. 1998. 538 old. – *Pinczés Zoltán:* Az Északnyugati-Felvidék gazdasági életének természetföldrajzi alapjai; *Szabó József:* A Cserehát domborzati adottságai a változó társadalmi-gazdasági igények tükrében; *Kerényi Attila:* A természet és az ember kapcsolata a Zempléni hegységben; *Horváth Gergely:* A Medves-vidék természeti képe; *Somogyi Sándor:* A Felvidék folyóhálózatának kialakulása; *Dóka Klára:* Folyószabályozás a Felvidéken; *Bogoly János:* Adalékok a Felső-Bodrogköz és környéke flórájához; *Erdélyi István:* Szlávok és honfoglaló magyarok a Garamtól a Felső-Tiszáig; *Kocsis Károly:* Az etnikai térszerkezet változásai a mai Szlovákia területén (1920 előtt); *Hunyadi László:* A Felvidék történeti vallásföldrajza; *Kostalík, Ján:* A szlovák lakosság mozgása

és vándorlásának irányai a XVII–XIX. szd-ban; *Ujváry Zoltán:* Gömör etnikai arculata; *Keményfi Róbert:* A Kelet-Felvidék etnikai szétdarabolása (1920); *Borsos Balázs:* Demográfiai változások a Bodrogközben a folyamszabályozási munkák hatására; *Hujdú Zoltán:* „Csehszlovák” térképek az államteremtés szolgálatában; *Kubassek János:* A Felvidék magyar feltárói, felvidéki származású jeles magyar utazók eredményei öt világrészen; *Klinghammer István* Nemzetiségi térképek szerkesztésének története; *Sümeghy Zoltán:* A mai Nyugat-Szlovákia területének etnikai térszerkezetében 1910 és 1991 között bekövetkezett változások vizsgálata földrajzi információsrendszer segítségével; *Papp-Váry Árpád:* Lipszky János élete és életműve; *Csüllög Gábor:* Tervezőbizottsági irányok a Felvidék regionális tagozódásában (X–XV. szd.); *Tóth János:* A Felvidék szerepe a Kárpát-medence formálódó térszerkezetében; *Németh Péter:* A karthauziak gazdálkodása a középkori Szepességben (A menedékkői kolostor); *Dénes György:* A Torna megyei Galyság középkori történeti földrajza; *Zsámboki László:* Bányászat és kohászat a Felvidéken a magyarok évezedre alatt; *Veres László:* felvidéki üveghuták a XVI–XIX. szd-ban; *Hahn György-Hudák Éva-Técsy Zoltán:* A Thurzó–Fugger vállalkozás hatása a magyar történelemre; *Illés Zoltán:* Életmód, tájhasználat, kulturális mintakövetés a Bars megyei németeknél; *Udvari István-Viga Gyula:* A táj és az életmód néhány összefüggése a Garam völgyének településein a XVIII. szd. utolsó harmadában; *Takács Péter-Udvari István:* Háziipar, huták, hámorok, stompok és a szepesi jobbágyság a XVIII. szd. utolsó harmadában; *Vuics Tibor:* A nyugat-felvidéki vármegyék XVIII–XX. szd-i gazdaságának összehasonlító elemzése; *Frisnyák Sándor:* A Felvidék mező- és erdőgazdasága a XVIII–XIX. szd-ban; *Dobány Zoltán:* A Cserehát gazdasági élete a XVIII–XIX. szd-ban; *Konkolyné Gyuró Éva:* A tájpotenciál hasznosításának történeti változása a Zempléni-hegységben (XVIII–XIX. szd.); *Antal Zoltán:* A Felvidék vaskohászatának fejlődése nemzetközi összehasonlításban; *Szabadfalvi József:* A görömbölyi téglagyár dolgozói vonzáskörzete; *Boros László:* Az ásvány- és gyógyvizek hasznosítása a Felvidéken; *Beluszky Pál:* A Felvidék városalózata a XX. szd. elején; *Gál Zoltán:* A Felvidék városainak pénzügyi funkciói a századfordulón; *Dám László:* A Felvidék népi építészeteinek táji, történeti tagolódása; *Móga János:* Természetföldrajzi tényezők hatása a település-szerkezetre a Gömör-Tornai-karszt területén; *Erdősi Ferenc:* A Felvidék vasúti fővonalhálózatának kialakulása; *Majdán János:* A helyi érdekű vasutak kiépülése a Felvidéken; *Dobrossy István:* Miskolc kereskedelmi szerepe és közlekedés-földrajzi jelentősége; *Högye István:* Zemplén vármegye területi és közigazgatási változásai 1711–1950.

Fleisz János: Város, kinek nem látni mását. Nagyvárad a dualizmus korában, Charta Könyvkiadó, Nagyvárad, 1997. 207 old.

Gazda Klára: A székely népviselet. *Néprajzi Tanulmányok*. Akadémiai Kiadó. Bp. 1998. 211 old.

Harangozó Imre: „Krisztusz háze aranyosz...” Archaikus imák, ráolvasások kántálók a gyimesi és a moldvai magyarok hagyományából. Kiadja az Ipolyi Arnold Népfőiskola. Újkígyós 1998.361 old.

Jászkunság. Az MTA Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Testülete folyóirata. Szolnok 1998. 3-4.sz. 101-216. old. A tartalom: Cseh Géza: Szolgálati bizonyosságlevél a nagykun kapitánytól; Nánási Mihály: Nagykunsági Mária Napok 1948 májusában; Szabó István: Mária-napok Türokszentmiklóson jó ötven évvel ezelőtt; Őrsi Julianna: A vasutak szerepe a helyi közösségek életében; Berta Ferenc: Az első fényírdák Szolnokon; Barabás Imre: Kútkitörés Cserkeszőlön; Fütessy Anikó: A kötelester mutatta a figurákat; Kovács Előd: A Császár tömlőcéből szabadult úrfiak típusú magyar népballadák eredetéről; Fodor Dénes: A Csörsz-monda egy régi jákóhalmi verses változata.

Kalmánczi Papp László: Svábok a paradicsomban. Corvin Kiadó. Déva. 1997. 238 old.

Köborlás és helytállás. Erdély felfedezése 1. Magyar Újságírók Romániai Egyesülete-Bressói Lapok. Marosvásárhely-Brassó, 1998. 220 old.

Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 6. Kolozsvár, 1998. 285 old.–*Olosz Katalin:* Szabó Sámuel és a Vadrózsapör; *Demény István Pál:* A világfa kivágása; *Nagy Olga:* A nők szerepe és helyzete a paraszti társadalomban; *Gazda Klára:* A népi ornamentika terminológiájának állapotokkal kapcsolatos rétege; *Keszeg Vilmos:* A béka a hiedelmekben; *Mitruly Miklós:* Karácsonyi kántálás Krasznán; *Balázs Lajos:* Bábakalás; *Major Miklós:* Szüreti szokások – szőlőhegyi mulatságok a Szilágyiságban; *Mód László-Simon András:* Szőlőhegyi hálaadó ünnep két avasi református magyar faluban; *Dánielisz Endre:* Bihardiószegi táncalkalmak; *Magyar Zoltán:* Szent László alakja a gyimesi csángók szóhagyományában; *Takács György:* Hárompataki csángó imák; *Gál Irma:* Pásztorkodással kapcsolatos gyergyóalfalvi hiedelmek és szokások; *Gub Jenő:* Borogatók, kenőcsök, sebtapaszkok a Sövidéken; *Kicsi Sándor:* Vérzésesillapító tapló és pofeteg a magyar népi gyógyászatban; *Székely Ferenc:* Népi gyűjtőgetés Vadason.

L. Juhász Ilona: Szlovákiai magyar néprajzi bibliográfia (1987-1988). Lilium Aurum. Dunaszerdahely, 1998. 142 old.

Magyar Kisebbség. Nemzetpolitikai Szemle. Kolozsvár, 1998. 1.sz. 340 old. A tartalom: Hozzászólások *Molnár Gusztáv* Az erdélyi kérdés című cikkéhez; *Kötő József:* Hazánk Európa; *Schöpfung György:* Interetnikus kapcsolatok Erdélyben – retorika és valóság; *Bárdi Nándor:* Az erdélyi kérdés mint politikai probléma; *Gyárfás Elemér:* Az erdélyi három nemzet uniójának alapelvei; *Müller Hermann:* Erdély lehetséges jövője; *Romul Boilă:* Tanulmány a területileg kiegészült román állam újjászervezéséről; *Hódi Sándor:* A magyar kisebbségpolitika bukása a Vajdaságban.

Magyar Zoltán: Báthori Endre alakja az erdélyi néphagyományban Studium Könyvkiadó. Kolozsvár, 1998. 99 old.

Molnár Mátyás emlékkönyv. Készült a Vay Ádám Múzeum alapítója születésének 75. évfordulója tiszteletére. Kiadja a Vay Ádám Múzeum Baráti Köre. Vaja, 1998. 111 old. – *Köpeczi Béla:* Bethlen Miklós önéletrajzáinak forrásai, morál és önismeret; *R. Várkonyi Ágnes:* Rákóczi a hatalom felelősségéről (részlet); *Heckenast Gusztáv:* A Rákóczi-szabadságharc szenátusa; *Zachar József:* Az Ónodi országgyűlés; *Németh Péter:* A Vayak ősei; *Ujváry Zoltán:* A mondatkutatás újabb eredményei; *Dankó Imre:* Nagy múzeumalapító egyéniségek; *Margócsy József:* Molnár Mátyásról szólva; *Farkas József:* Molnár Mátyás a „csendes terrorista”; *Nagy Gáspár:* Molnár Mátyással álmodom; *Zachar József:* „Nemzeti múltunk megbecsülésére akarjuk nevelni az embereket.”

Papp József: Szülőföldem, a hortobágyi Tisza mente. Etnica Kiadó Debrecen, 1998. 210 old.

Pfeiffer János: Egyházaskozár története a szerb falu keletkezésétől a németek kitelepítéséig. Szerzői kiadás, 1997. 486 old.–A szerző csak a XVII. szd végétől a XX. szd. közepéig dolgozza fel a település történetét. Német nyelvű összefoglalóval.

Ráduly János: Vettem gyöngyöt. Népköltészeti tanulmányok, kölölések. Erdélyi Gondolat Könyvkiadó. Székelyudvarhely, 1997. 156 old.

Szabolcs-Szatmár-Beregi Levéltári Füzetek I. Kiadja a Levéltár, Nyíregyháza, 1998. 98 old. – A tartalom: *Ulrich Áttila:* Bevezetés a numizmatikába; *Pók Judit:* Szabolcs és Szatmár megye földrajzi képe a XVIII. szd. végén; *Henzsel Ágota:* A nemesi vármegye és a vármegyei jegyzőkönyvek a XVI-XVII. szd-ban; *Janka György:* A katolikus egyház szervezete és igazgatása Magyarországon.

Szabolcs-Szatmár-Beregi Levéltári Füzetek II. Kiadja a Levéltár, Nyíregyháza, 1998. 84 old. – *Németh Péter:* Szabolcs megye az Árpád-korban; *Szakállas Sándor:* Szabolcs megye rövid története és társadalmi 1526 és 1790 között; *Szabó Géza:* Szabolcs megye kapitalizálódásának feltételei a dualizmus korában; *Bene János:* Nyíregyháza katonasága 1867-1944); *Reszler Gábor:* Cselédsors a századfordulón; *Vinnai Győző:* A szovjet típusú hatalomgyakorlás Szabolcsban és Szatmárban 1948-1953 között.

Szentkatolnai Bálint Benedek. Szerk: *Borcsa János.* Ambrósi Farm Kézdivásárhely, 1998. 60 old. és 45 kék. – *Borcsa János:* Előjáróban; *Murádn Jenő:* Bálint Benedek életéről és munkásságáról; *Bakk Pál:* Bálint Benedek Szentkatolna emlékezetében; *Borcsa János:* Bálint Benedek népies iparművészetéről; *Márton Árpád:* Bálint Benedek időszerűsége; *Szentkatolnai Bálint Benedek:* A székely népművészetéről; *dr. Hermann Antal:* Az EKE és a népművészet.

Vasi Szemle. Kiadja Vas Megye Közgyűlése. Szombathely, 1998. 5. sz. 515-648. old. – A tartalom: *Varga András:* Emlékezés Sedlmayr Kurtra; *Varsányi Péter István:* A szombathelyi egyházmegye szerepe és története a forradalomban és szabadságharcban I.; *Brenner Vilmos:* A hienc (vasi német) néptörzs egykor és ma; *Kuntár Lajos:* Rab-ságom története.